

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ
про результати відвідування відділення стаціонарного догляду для
постійного або тимчасового проживання комунальної установи
«Центр соціальних служб Рогатинської міської ради»
14.05.2025

м. Івано-Франківськ, 2025

I. ВСТУП

На виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19-1, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 14.05.2025 групою НПМ здійснено відвідування відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунальної установи «Центр соціальних служб Рогатинської міської ради».

Відвідування здійснювали члени групи НПМ:

Непийвода Людмила Іванівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Гуменяк Юрій Богданович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Дем'янчук Світлана Степанівна, представник громадської організації.

Відвідування проведено у присутності Мазурик Галини Василівни, завідувача відділення стаціонарного догляду для постійного та тимчасового проживання.

Загальна інформація.

Відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунальної установи «Центр соціальних служб Рогатинської міської ради» (далі – відділення, заклад) знаходиться за адресою: вул. Черемшини, 5А, с. Данильче, Івано-Франківського району, Івано-Франківської області, 77400.

Положення про відділення затверджено рішенням виконавчого комітету Рогатинської міської ради від 23.02.2021 № 44. Згідно з Положенням до відділення на постійне або тимчасове проживання, повне державне утримання, безоплатно приймаються одинокі громадяни похилого віку, особи з інвалідністю, хворі (з числа осіб працездатного віку на період до встановлення їм групи інвалідності, але не більш як чотири місяці), або громадяни похилого віку, які потребують постійного стороннього догляду та допомоги, стаціонарного догляду, соціально-побутових, соціально- медичних та інших соціальних послуг, якщо середньомісячний сукупний дохід одержувачів соціальних послуг не перевищує два прожиткових мінімуми для відповідної категорії осіб.

На виконання вимог Закону України «Про соціальні послуги» комунальна установа «Центр соціальних служб Рогатинської міської ради» зареєстрована в Реєстрі надавачів та отримувачів соціальних послуг, як надавача соціальних послуг, у тому числі соціальної послуги «догляд стаціонарний».

Відділення розраховане на 30 місць. На момент відвідування у ньому проживало 24 особи, з яких, 9 жінок, 14 осіб з інвалідністю, 4 лежачих хворих, 1 внутрішньо переміщена особа.

Штатна чисельність працівників відділення складає 11 осіб, з них, 1 завідувач відділення, 1 лікар, 4 медичні сестри, 3 молодші медичні сестри, 2 кухонні робітники.

Відділення розміщується у пристосованій двоповерховій будівлі колишньої лікарні (фото 1). На першому поверсі будівлі розміщені житлові кімнати, їдальня, кімната ритуальних послуг, санітарно-гігієнічні кімнати, пральня та інші приміщення. На другому поверсі – житлові кімнати, кабінет лікаря, кімната для відпочинку, ізолятор та інші допоміжні приміщення. В окремій будівлі знаходиться харчоблок.

У приміщенні встановлена побутова техніка: холодильники для зберігання власних продуктів, мікрохвильові печі тощо (фото 2). Організоване чотириразове харчування.

Кімнати облаштовані необхідними меблями, зокрема, багатофункціональними ліжками, наявні телевізори та радіоприймачі. Наявні ширми для забезпечення приватності під час здійснення індивідуальних гігієнічних процедур лежачим хворим (фото 3).

Клієнти відділення мають укладені декларації про вибір лікаря, який надає первинну медичну допомогу, та отримують медичні послуги, передбачені програмою державних гарантій медичного обслуговування населення. Отримувачі соціальних послуг забезпечені засобами реабілітації, іншими допоміжними засобами для пересування та засобами гігієни (фото 4). Також мешканці закладу мають можливість особисто отримувати та розпоряджатися пенсійними коштами і соціальними виплатами.

Приміщення у цілому є архітектурно недоступним, проте, частково пристосованим для осіб з інвалідністю та маломобільних мешканців (до центрального входу встановлено пандус, у коридорах облаштовано поручні). Маломобільні клієнти проживають на першому поверсі.

На території встановлена альтанка та облаштовані місця для відпочинку.

З метою отримання інформації про стан дотримання прав людини в закладі проведено спілкування з 18-ма мешканцями та 5-ма працівниками відділення. Скарг на неналежне поводження, якість догляду та умови проживання від мешканців відділення не надходило.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування даного відділення групою НМП здійснювалось 05.10.2021 (цільовий візит). За результатами попереднього відвідування надано наступні рекомендації:

Рогатинській міській раді Івано-Франківської області:

1. Посилити контроль за якістю надання медичних та соціальних послуг підопічним відділення стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання комунальної установи «Центр соціальних служб Рогатинської міської ради».

2. Забезпечити контроль за якістю харчування у відділенні стаціонарного догляду.

3. Вивчити питання доцільності та/чи вжити заходів щодо отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики.

Комунальній установі «Центр соціальних служб Рогатинської міської ради»:

1. Забезпечити належне надання медичної допомоги підопічним і ведення медичної документації відповідно до вимог чинного законодавства у сфері охорони здоров'я.

2. Організувати в найкоротший термін обстеження підопічних, які цього потребують вузькопрофільними спеціалістами та забезпечити виконання лікарських призначень.

3. Вжити заходів щодо отримання ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики.

4. Посилити контроль за роботою харчоблоку та харчуванням підопічних з урахуванням віку, стану здоров'я в межах натуральних норм харчування згідно з вимогами Постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2002 № 324.

5. Забезпечити реабілітацію осіб з інвалідністю згідно ІПР, складання індивідуальних планів реабілітації та контроль за їх виконанням з проставленням відповідних відміток.

6. Соціальні послуги підопічним відділення надавати з урахуванням норм нового Закону України «Про соціальні послуги» та у відповідності до Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Мінсоцполітики України від 29.02.2016 № 198.

9. Налагодити співпрацю з центрами з надання безоплатної правової допомоги та правозахисними організаціями з метою захисту прав підопічних.

10. Посилити заходи для запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19.

Проте, Рогатинська міська рада та Центр соціальних служб Рогатинської міської ради не поінформували Секретаріат Уповноваженого про виконання наданих рекомендацій.

II. ФАКТИ, ВИЯВЛЕНІ ПІД ЧАС ВІДВІДУВАННЯ

Порушення права на життя та безпеку (стаття 2 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 27 Конституції України)

1. У порушення пункту 7 розділу XVII Державного стандарту стаціонарного догляду за особами, які втратили здатність до самообслуговування чи не набули такої здатності, затвердженого наказом Міністерства соціальної політики України від 29.02.2016 № 198 (далі – Державний стандарт), підпункту 2 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 03.03.2020 № 185 (далі - Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг) та

Вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту, затверджених наказом Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579, у відділенні відсутня захисна споруда, підвал або інше приміщення, придатне для укриття отримувачів послуг та персоналу і безпечного перебування в них у разі повітряної тривоги або обстрілів.

При цьому, у разі оголошення екстреного оповіщення «повітряна тривога» у відділенні використовується правило «двох стін».

Порушення права на охорону здоров'я та медичну допомогу (стаття 3 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 49 Конституції України, Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»)

2. У відділенні надається медична допомога без ліцензії на провадження господарської діяльності з медичної практики. При цьому, у штаті установи більшість працівників – це медичний персонал, зокрема, лікар сімейної медицини (0,5 шт. од.). Також не укладений договір із закладом охорони здоров'я, як це передбачено підпунктом 5 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг.

Водночас, групі НПМ пред'явлено договори про співробітництво закладу з КНП «Рогатинський ЦПМСД» від 06.01.2023 та з КНМП «Рогатинська ЦРЛ» від 27.02.2023, загальними положеннями яких передбачено «спільне і узгоджене співробітництво у сфері надання соціально-медичних послуг; зобов'язання обмінюватися інформацією, що є в їхньому розпорядженні, стосовно їх спільних інтересів, а також проводити спільні консультації в разі необхідності для забезпечення найбільш швидкого та ефективного досягнення спільних цілей».

Отже, така діяльність суперечить пункту 15 частини 1 статті 7 Закону України «Про ліцензування видів господарської діяльності», постанові Кабінету Міністрів України від 02.03.2020 № 285 «Про затвердження Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з медичної практики», підпункту 5 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг та наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Переліку закладів охорони здоров'я» від 28.10.2002 № 385.

3. У порушення статті 43 Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», Інструкції щодо заповнення форми первинної облікової документації № 003-6/о «Інформована добровільна згода пацієнта на проведення діагностики, лікування та на проведення операції та знеболення», затвердженої наказом МОЗ України № 110, у відділенні надається медична допомога отримувачам послуг без їхньої інформованої добровільної згоди на проведення діагностики та лікування.

4. У закладі наявне перспективне двотижневе меню, проте, воно розроблене без розрахунку натуральних добових норм харчування в інтернатних установах для громадян похилого віку та осіб з інвалідністю, вищих навчальних закладах I-II рівня акредитації сфери управління Мінсоцполітики, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від

13.03.2002 № 324. Страви готуються без дотримання цього меню, а виходячи з наявних продуктів харчування (фото 5, 6).

5. У відділенні відсутнє дієтичне харчування (фото 6). Водночас, серед мешканців є 5 осіб, хворих на цукровий діабет, які його потребують. Вказане може призводити до розвитку серйозних ускладнень, таких як ураження очей, нирок, серцево-судинної системи, ніг, а також до погіршення загального стану та зниження якості життя.

6. Внаслідок відключення опалення та низької температури у кімнатах, більшість мешканців відділення лежали одягнуті під ковдрами, деякі мали застудні захворювання, скаржилися на кашель та біль в грудях, а двоє людей перебували на стаціонарному лікуванні з бронхітом та пневмонією.

Вищезазначене порушує Принципи ООН щодо осіб похилого віку, прийняті резолюцією Генеральної Асамблеї 16 грудня 1991 року № 46/91, зокрема, принципу «Незалежність»: «люди похилого віку повинні мати доступ до адекватного харчування, води, житла, одягу і медичного обслуговування шляхом надання доходу, підтримки сім'ї, громади та самодопомоги».

Порушення права на гідні умови перебування (стаття 8 Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, стаття 3 Конституції України)

7. У порушення вимог пункту 8.2.6. ДБН В.2.2-18:2007 «Заклади соціального захисту населення, затверджені Наказом Міністерства будівництва, архітектури та житлово-комунального господарства України від 23.01.2007 № 20 (із змінами), у житлових кімнатах на момент відвідування зафіксовано температуру повітря +13-16°C (фото 7) при нормі +20°C, так як опалення було припинене у зв'язку із закінченням у громаді опалювального сезону (у травні спостерігалась прохолодна погода, уночі - із заморозками).

Варто зазначити, що за результатом реагування на виявлене порушення, теплопостачання у відділенні наступного дня було відновлено.

Порушення прав осіб з інвалідністю (стаття 9 Конвенція про права осіб з інвалідністю, стаття 21 Конституції України, статті 26, 27 Закону України «Про основи соціальної захищеності осіб з інвалідністю в Україні»)

8. Приміщення відділення, у якому надаються соціальні послуги стаціонарного догляду, не відповідає вимогам підпункту 1 пункту 5 Критеріїв діяльності надавачів соціальних послуг, а саме, ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 30.11.2018 № 327 (далі – ДБН В.2.2-40:2018). Зокрема, будинок не обладнано підйнятною платформою до другого поверху. Сходи не мають відповідного контрастного маркування (фото 8).

Однак, дане порушення було усунуто в ході проведення відвідування (фото 9).

III. РЕКОМЕНДАЦІЇ

1. Рогатинській міській раді Івано-Франківської області:

1.1. Вжити відповідно до компетенції заходів щодо усунення виявлених у відділенні стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання КУ «Центр соціальних служб Рогатинської міської ради» порушень прав людини, а також причин та умов, що сприяють таким порушенням, їх недопущення у подальшій діяльності.

1.2. Розглянути питання виділення коштів для облаштування приміщення відділення для потреб осіб з інвалідністю відповідно до вимог ДБН В.2.2-40:2018 або забезпечити його розумне пристосування з урахуванням універсального дизайну, зокрема із залученням благодійних організацій.

2. Комунальній установі «Центр соціальних служб Рогатинської міської ради»:

2.1. вжити заходів щодо забезпечення надання медичної допомоги мешканцям відділення відповідно до вимог підпункту 5 пункту 5 Критеріїв діяльності (наявність договору із закладом охорони здоров'я або ліцензії для провадження господарської діяльності з медичної практики);

2.2. забезпечити безпеку клієнтів під час перебування у відділенні, у т.ч. у разі оголошення «повітряної тривоги» та обстрілів, зокрема, здійснити поблизу пошук та укласти договір про використання іншої захисної споруди, яку можна буде використати для укриття мешканців та персоналу під час загрози виникнення надзвичайних ситуацій;

2.3. забезпечити мешканцям відділення раціональне харчуванням з урахуванням натуральних добових норм харчування відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 13.03.2002 № 324. Розробити за рекомендаціями лікаря дієтичне харчування для клієнтів, які цього потребують;

2.4. надавати медичну допомогу клієнтам за умови отримання інформованої добровільної згоди на проведення діагностики та лікування.

До звіту додаються наступні документи та матеріали:

1. Фотоматеріали.

**Керівник групи НПМ
Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної
Ради України з прав людини**

Людмила НЕПИЙВОДА

Додаток

фото 1

фото 2

фото 3

фото 4

фото 5

Погоджено
Начальник Рогатиського управління
ГУДПСС (назва) Франківській
області
Д. Ю. Ткачов

Затверджено
Заступник директора
КУ «Центр соціальних служб» Рогатиської
міської ради
І. П. Дюбата

Перспективне меню
На весняно-літній період 2025 року
Відділення стаціонарного догляду с. Данильче

Перші страви

1. Борщ
2. Суп овочевий
3. Суп рисовий
4. Суп вершковий
5. Суп шавельний
6. Суп гречаний
7. Суп з фрикадельками
8. Роденієвський
9. Суп гороховий

Другі страви

	№1/40	№2/50
1. Картопляне пюре	250	-
2. Картопля варена молода	220	-
3. Макароны відварені	120	150
4. Картопляне рагу	300	-
5. Гороховий пюре	80	-
6. Рисова каша (розсипчаста, в'язка)	140	150
7. Пшоняна каша (розсипчаста, в'язка)	100/160	125/200
8. Кукурудзяна каша (в'язка)	140	150
9. Гречана каша (розсипчаста)	150	160
10. Ячмінна каша (розсипчаста, в'язка)	120/180	150/225

фото 6

КУ «Центр соціальних служб» Рогатиської міської ради

МЕНЮ-РОЗКЛАДКА № 1/2025 ПРОДУКТІВ ХАРЧУВАННЯ

Відділення	Назва продуктів	Вартість	На руки	Міжвидові продукти	Сума	Всього
СНІДАНОК	Пюре з картоплі	250	250		250	250
	Картопля варена молода	220	220		220	220
	Макароны відварені	120	120		120	120
	Картопляне рагу	300	300		300	300
	Гороховий пюре	80	80		80	80
	Рисова каша (розсипчаста, в'язка)	140	140		140	140
	Пшоняна каша (розсипчаста, в'язка)	100/160	100/160		100/160	100/160
	Кукурудзяна каша (в'язка)	140	140		140	140
	Гречана каша (розсипчаста)	150	150		150	150
	Ячмінна каша (розсипчаста, в'язка)	120/180	120/180		120/180	120/180
ОБІД	Борщ	250	250		250	250
	Суп овочевий	220	220		220	220
	Суп рисовий	120	120		120	120
	Суп вершковий	300	300		300	300
	Суп шавельний	80	80		80	80
	Суп гречаний	140	140		140	140
	Суп з фрикадельками	100/160	100/160		100/160	100/160
	Роденієвський	140	140		140	140
	Суп гороховий	150	150		150	150
	Всього на обід	140/30	140/30		140/30	140/30
ПІДВІСІРА	Пюре з картоплі	250	250		250	250
	Картопля варена молода	220	220		220	220
	Макароны відварені	120	120		120	120
	Картопляне рагу	300	300		300	300
	Гороховий пюре	80	80		80	80
	Рисова каша (розсипчаста, в'язка)	140	140		140	140
	Пшоняна каша (розсипчаста, в'язка)	100/160	100/160		100/160	100/160
	Кукурудзяна каша (в'язка)	140	140		140	140
	Гречана каша (розсипчаста)	150	150		150	150
	Ячмінна каша (розсипчаста, в'язка)	120/180	120/180		120/180	120/180
ВІСІРА	Пюре з картоплі	250	250		250	250
	Картопля варена молода	220	220		220	220
	Макароны відварені	120	120		120	120
	Картопляне рагу	300	300		300	300
	Гороховий пюре	80	80		80	80
	Рисова каша (розсипчаста, в'язка)	140	140		140	140
	Пшоняна каша (розсипчаста, в'язка)	100/160	100/160		100/160	100/160
	Кукурудзяна каша (в'язка)	140	140		140	140
	Гречана каша (розсипчаста)	150	150		150	150
	Ячмінна каша (розсипчаста, в'язка)	120/180	120/180		120/180	120/180

Зав. відділення
Мед. сестра

2025 р.
20 п.

фото 7

фото 8

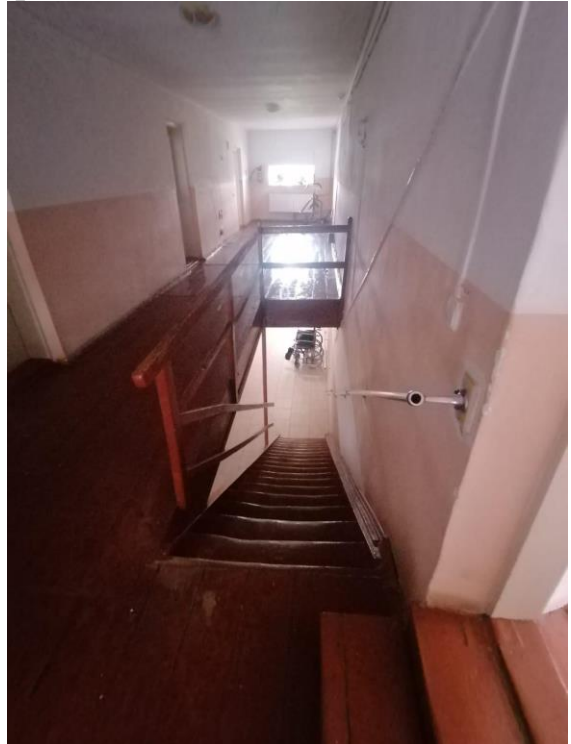

фото 9

